

POLJAKI, SLOVAKI IN MADŽARI KOSAJO ČEŠKO

ČEHOSLOVAŠKI KABINET JE BIL NANOVO ORGANIZIRAN TER BO DELAL ZA BOJŠE ODNOSAJE Z NEMCI

Poljaki s ozasedli rudnike in tovarne. — Čehi se hočejo pobotati s Slovaki. — V kabinet je bil sprejet minister za Slovaško. — Madžarska zahteva od Čehoslovaške madžarske kraje.

VARŠAVA, Poljska, 5. okt. — Na svojem pohodu na Čehoslovaško je poljska armada prišla v Karvino, ki je središče šlezke rudarske industrije. V teh rudnikih vsako leto izkopljejo 4.000.000 ton najboljšega premoga. Cela poljska produkcija premoga na leto pa znaša 36.000.000 ton.

Še bolj važno industrijsko mesto pa je Trzybiec, ki so ga Poljaki zasedli včeraj popoldne, ker ima velike jeklarne, ki izdelata na leto 500.000 ton jekla. Te tovarne pa so last francoske družbe Schneider-Cruzot.

Poljaki bodo sedaj morali rešiti težavni problem, da združijo gospodarski položaj novega ozemlja s Poljsko, kajti novo ozemlje je odrezano od prejšnjih trgov. Problem premoga bo rešen s tem, da bo premog porabila Poljska sama za svojo industrijo.

Čehoslovaška pa bo še dalje dobivala svoj premog iz rudnikov v Karvini in tekom prehodne dobe bodo tešenske tovarne dobivale velika poljska naročila. Trgovsko ministrstvo je obljubilo finančno pomoč industriji, zlasti z ozirom na dobavo surovin.

Povečana pa bo tudi trgovina med Čehoslovaško in Poljsko. Čehi bodo na Poljskem dobili velik trg za svoje izdelke, Poljska pa bo v zameno zaglala Čehoslovaško s surovinami. Poleg tega pa bo čehoslovaško blago šlo skozi pristanišče v Gdanskem mestu skozi Hamburg.

Poljska pa medtem z bistrim očesom pazi na česko-madžarska pogajanja. Poljska bo podpirala madžarsko zahtevo, da Čehoslovaška odstopi Madžarski karpato-rusko pokrajino, ker bi s tem imela Poljska z Madžarsko skupno mejo in bi bila Čehoslovaška odrezana od Romunske in sovjetske Ukrajine.

Poljsko časopisje pa s ponosom povdarja, da Poljska ni trpela nikakega tujega posredovanja ali vmešavanja. "Vlade štirih velikih je za vedno konec," je klic poljskega časopisja.

PRAGA, Čehoslovaška 5. oktobra. — Čehoslovaški kabinet je bil sinoči nanovo organiziran. Najvažnejše pri tem pa je, da je bil iz novega kabineta izpuščen dolgoletni vnanji minister Kamil Krofta, da pa sta bila v kabinet sprejeta dva slovaška generala in slovaški politik Sokol kot minister za Slovaško. Novi vnanji minister je dr. F. Chvalkovsky, dosedanji poslanik v Rimu.

Novi kabinet si bo najbrže nadel nalogo, da pride Čehoslovaška v boljše odnose z Nemčijo in Italijo.

Na zahtevo Slovačkov, da jim je takoj dovoljena avtonomija, je predsednik Beneš Slovačkom ponudil ministra za Slovaško. Karkoli bi bilo sklenjeno v bodočnosti glede Slovaške, bi postalo veljavno samo s privoljenjem slovaškega ministra.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 5. oktobra. — V svoji želji, da zopet dobi ozemlja, ki jih je izgubila po svetovni vojni, pritiska Madžarska na Čehoslovaško, da takoj zasede nekatere kraje z madžarsko narodno manjšino na Čehoslovaškem.

Madžarska je predlagala takojšnjo konferenco, ki naj bi razpravljala o odstopu madžarskih krajev,

Federacija se ne bo pobotala s CIO

TRGOVINA MED NEMČIJO IN JUGOSLAVIJO

Nemški minister za narodno gospodarstvo je izdelal načrt za povečanje trgovine med Nemčijo in Jugoslavijo.

BEOGRAD, Jugoslavija, 5. oktobra. — Nemški minister za narodno gospodarstvo Walter Funk je sinoči odpotoval v Ankaru, turško prestolico. — Pred svojim odhodom je tudi izdelal načrt za povečanje trgovske pogodbe med Nemčijo in Jugoslavijo.

Funk očitno želi dobiti na Balkanu največji trgovski in gospodarski vpliv in bo zaradi tega tudi obiskal Bolgarsko. V Beogradu se je Funk razgovarjal z ministrskim predsednikom Milanom Stojadinovićem in drugimi ministri ter veletrgovci.

V svoji izjavi po konferenci pravi Funk, da more Jugoslavija, čije trgovina z Nemčijo že sedaj presega polovico njene izvoza, to veliko trgovino še povečati, ker je Nemčija pri volji zalagati Jugoslavijo z vsemi sredstvi, ki so potrebna za izboljšanje cest in za tovarne.

"Jugoslavija ne more ničesar producirati, česar ne more porabiti Nemčija, Nemčija pa more izdelati vse, kar potrebuje Jugoslavija," je rekel Funk.

Dalje je rekel Funk, da se bodo trgovska pogajanja v nekaj dneh pričela med Nemčijo in Jugoslavijo.

ISTANBUL, Turčija, 5. oktobra. — Walter Funk, nemški minister za gospodarstvo, ki potuje po jugovzhodnem delu Evrope v svrhu razširjenja nemške trgovine, je dospel danes sem iz Beograda. Name njen je v Ankaru, glav. mesto turške republike. Tam bo ostal tri dni ter bo konferiral s turškimi političnimi in gospodarskimi veljaki.

toda od Čehoslovaške zahteva še pred konferenco naslednje jamščine:

1. Madžarski mora biti dovoljeno, da v v zadržilo, da bo dobila ozemlje s 800.000 prebivalci, zasedi dvojé mest z okolico.

2. Vsi madžarski politični kaznjenci na Čehoslovaškem morajo biti izpuščeni.

4. V madžarskih zonah morajo biti organizirane policijske in vojaške čete pod mešanim poveljstvom.

Madžarska je predlagala, da se prične konferenca v četrtek ob 4 popoldne v Komaromu ob Donavi, 80 milj zapadno od Budimpešte. Ena polovica mesta se nahaja na Madžarskem, druga pa na Čehoslovaškem.

Neko nepotrjeno poročilo pravi, da Čehi že zapuščajo 450 milj dolgo madžarsko ozemlje ob meji.

SAMOMORI V ČEHOSLOVAŠKI

Prebivalstvo beži iz sudetskih krajev, boječ se nacijskega terorja. V zasedenih krajih Nemci obešajo Čehe.

LONDON, Anglija, 5. okt. — Londonski "News Chronicle" poroča iz Prage, da je več sto družin izvršilo samomor v o njih sudetskih krajih, ki so jih zasedli Nemci.

Na tisoče ljudi beži iz sudetskih krajev, da se izognejo nacijskemu terorju.

Tudi "Daily Telegraph" prinaša iz Prage poročilo, ki pravi, da je zavladal val samomorov po celi Čehoslovaški, kakor v marcu v Avstriji, ko jo je Hitler priklopil k Nemčiji.

Sloviti zdravnik dr. Wolfgang Sabbath, ki je bil sudetski Nemeč, toda demokrat, je svojima dvema hčerama, svoji ženi in slednjič še sam sebi vbrizgal strup in so vsi umrli.

"News Chronicle" prinaša iz Prage poročilo, ki pravi:

"Očetje ubijajo svoje otroke, nato pa se moč in žena ustrelita, rajše, ko pa bi živele pod nacijskim jarmom. Tudi v Pragi je mnogo samomorov in posebno še med demokratskimi nemškimi begunci."

V Prago so že pričela prihajati popočila, da v zasedenih krajih Nemci obešajo Čehe.

ZELEZNIŠKA NESREČA V NEMČIJI

KARLSRUHE, Nemčija, 5. oktobra. — Ko je tovorni vlak zadel ob avtobus na železniškem križišču pri Wiesloch, je bilo ubitih 11 delavcev.

USMRČENJA V NEMČIJI

BERLIN, Nemčija, 5. oktobra. — Zaradi veleizdaje sta bila včeraj obglavljena 39 let stara Katarina Kneup in Ludwig Meringer.

KONEC PAKTA MED RUSIJO IN FRANCIJO

Francija je privolila v razkisanje Čehoslovaške. — Vsled tega je rusko-francoska pogodba brez vsake veljave.

MOSKVA, Rusija, 5. okt. — Sovjetska vlada je v poluradnem v francoskem jeziku pisnem listu "Journal de Moscow" naznanila, da se sovjetska Rusija ne smatra več za zaveznico Francije.

List, ki navadno izraža mnenje vnanjega urada, pravi, da Francija v Evropi nima nobene več zaveznice, razun Anglije, da pa je vrednost te zveze zelo dvomljiva.

S tem je sovjetska vlada najbrže hotela povedati, da ni več obvezana Franciji iti na pomoč za slučaj kakega napada.

List najprej razpravlja o monakovskem dogovoru 30. septembra, nato pa pravi: "Mednarodno javno mnenje pravi sedaj. Kaj je vredna beseda Francije, njene obveznosti do U. S. S. R. in francosko-sovjetska pogodba?"

"Dejstvo je, da je Francija iz svojega lastnega nagiba in ne da bi se posvetovala z unijo socialističnih sovjetskih republik razveljavila čehoslovaško-sovjetsko pogodbo, ki je bila vspešna s francosko-sovjetsko pogodbo.

"Kaj je tedaj vredna zadnja pogodba, ko je Francija ravnokar prelomila svojo pogodbo s Čehoslovaško — pogodbo, ki jo je mnogo bolj vezala.

"To je storila ravno v trenutku, ko je Čehoslovaški pretla fašistična agresivnost. Izguba svojih zaveznic in osamljenost — to je cena, ki jo bo Francija plačala za svojo kapitulacijo pred napadalcem.

"Na koga se more sedaj Francija zanašati? Njena edina zaveznica v Evropi je sedaj Anglija — ravno ista Anglija, ki je šla za hrbotom Francije in je podpisala mornariško pogodbo z Nemčijo (leta 1936) in ki se je sedaj sporazumela s Hitlerjem — zopet za hrbotom Francije.

"Osamljenje — to je neizogibna cena za francosko kapitulacijo pred napadalcem in osamljenje je bil natančen Hitlerjev namen in cilj."

Francosko-sovjetska pogodba za medsebojno pomoč za slučaj, če katero državo napade kaka tretja država, je bila podpisana 2. maja, 1935 in slična pogodba je bila 16. maja istega leta podpisana med sovjetsko unijo in Čehoslovaško.

Po določbah te pogodbe je bila Francija obvezana iti Čehoslovaški na pomoč, ako bi bila napadena in v takem slučaju je bila tudi Rusija obvezana pomagati Čehoslovaški,

GREEN NOČE VPOŠTEVATI POZIVA PREDSEDNIKA ROOSEVELTA

HOUSTON, Texas, 5. okt. — Iz precej zanesljivega vira se je zvedelo, da voditelji Ameriške delavske federacije ne bodo vpoštevati priporočil predsednik Roosevelta in se ne bodo skušali pobotati z Lewisovim odborom za industrijalno organizacijo.

PO PRESTANI KAZNI DOBIL SLUŽBO

MACALESTER, Okla., 4. oktobra. — Pred petimi leti je bil dr. W. R. Armstrong obsojen na pet letječe, ker je ukradel avtomobil. V kaznilnici se je tako dobro obnašal, da so mu včeraj, kot je bil prost, ponudili službo kaznilniškega zdravnika. Ponudbo je sprejel. Imel bo prsto hrano in stanovanje ter \$175 na mesec.

ZNANI PESNIK HVALI PREDSEDNIKA

LONDON, Anglija, 4. okt. — Najslavnejši sodobni angleški pesnik John Masfield pravi, da je predsednik Roosevelt v veliki meri pripomogel ohraniti evropski mir. V pismu, ki ga je poslal dnevniku "Times" pravi:

— Tri stvari so nam zajamčile mir: v prvi vrsti junška samo požrtvovalnost ponosnega majhnega češkega naroda; prizadevanja našega ministrskega predsednika; sila predsednikovih brzojavk.

— Naša dežela ne sme nikdar pozabiti predsednikovega posredovanja, kajti če bi ne posredoval, bi zdaj že divjala vojna v Evropi.

SOVJETSKA VLADA MOLCI O BLUECHERJU

MOSKVA, Sovjetska unija, 4. oktobra. — Poročila, da je maršal Vasilij Bluecher, poveljnik sovjetske armade na Daljnem iztoku, odstavljen, noče sovjetska vlada niti zanikati, niti potrditi.

KOMISAR PALESTINE V LONDONU

JERUZALEM, Palestina, 5. oktobra. — Davi se je podal z letalom v London Harold MacMichael, prvi komisar za Palestino. Kot se sliši, namerava angleški vladi predložiti načrt, kako naj se razdeli Palestino v židovsko, arabsko in angleško cono. Po njegovem mnenju drugače ne bo miru.

SPJLONA OBLAVLJENA

BERLIN, Nemčija, 4. okt. — Katarina Kneup in Ludwig Meringer sta bila obtožena veleizdaje in obsojena na smrt. Včeraj sta bila obglavljena.

Zastopniki unije hotelskih uslužbencev so predložili resolucijo, naj bi se mirovna pogajanja s CIO, ki so se meseca decembra prekinila, čimprej obnovila. Resolucija skrogotovo ne bo sprejeta, kajti včeraj je rekel predsednik Federacije William Green:

— Predlog za mirovna pogajanja mora priti od CIO. Zaenkrat ni še nobenih izgledov za mir. Nam ne preostane drugega kot čakati.

To izjavo je podal Green takoj za tem, ko je bila prečitana brzojavka predsednika F. D. Roosevelta, v kateri je priporočil spravo med obema konkurenčnima delavskima organizacijama.

Na vprašanje časnikarjev, če se bo konvencija bavila s predsednikovim predlogom, je odvrnil Green:

— Po mojem mnenju ne. — Predsednik je le v splošnem povedal svoje mnenje. Če bi staval kakšne konkretne predloge, bi jih najbrž vpoštevati, tako pa ne.

UREDNIKI ŠTRAJKAJO

WILKES-BARRE, Pa., 4. oktobra. — To mesto s 86.000 prebivalci ima tri dnevnike in en nedeljniki. Toda prebivalci dobivajo časopise iz sosednjih krajev, kajti uredniki vseh štirih lokalnih listov že pet dni štrajkajo. Zahtevajo skrajšanje delovnega časa in priznanje unije.

NA SEVERU SE DA ŽIVETI

OMAHA, Nebraska, 4. okt. — Po štirinajst mesečnem bivanju med Eskimi na skrajnem severu se je vrnil sem profesor Creighton univerze dr. Victor E. Levine. Študiral je šege in navade Eskimov ter ob svojem povratku rekel časnikarjem: — Vi mislite, da so tisti kraji divjji, pa niso. Raje bi bil tam kot pa v civilizaciji. Tam ni nobenih nočnih klubov, nobenih banketov in govorov, nobenih govorov o vojni. In kar je glavno — tam ni ne demokratov, ne republikancev. Po njegovem mnenju bi bili severni kraji zelo primerni za naseljevanje.

“GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President J. Lopsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 15th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto volja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanadi	Za pol leta
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.00
Za četrt leta	Za pol leta

Subscription Yearly \$6.—

“GLAS NARODA” IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

“GLAS NARODA”, 216 WEST 15th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Kdo pa je zdaj zmagal?

Zadnji teden smo imeli nekak moderen veliki teden. Vse je šlo nekako po tistih stopnjah, kakor pred skoro dva tisoč leti, le žrtve se nekoliko loči. Tam je bil Odrešenik, tukaj mal narod, inteligentni, delaven, miroljuben in napreden, da mu ga ni para na svetu. Kdo izmed velikih bi se mogel meriti v povojni dobi s pokojnim Masarykom? Če vzamemo današnjega Beneša, kateri drugi državnik na svetu je bolj poznan — ne po krivolčnosti, ampak po velikih, miroljubnih in humanitarnih idejah? Kateri narod v svojem delokrogu je lepše in uspešneje reševal čudne povojne zadeve, kakor jih je Češka?

Toliko lepega, dobrega, velikega in plemenitega — a vendar je morala na križ, ker je tako sklenil Hitler, kateremu je pritrđil Mussolini, ne da bi ga bil kdo vprašal. Svoje velikodušno dovoljenje je prinesel na kolenih angleški Chamberlain in svoj podpis v imenu Francije je dal Daladier. Slovesno so jo pribili na križ, splekli ji krono z obljubami, jamstvom, in zvezami. In zato je imela ta krona milje dolge bodice, ki se ne zadero samo v meso, ampak še veliko bolj v dušo in srce. Telesne rane ubijajo ali se zaceľujejo — duševne ostanejo. Zato so brez primere bolj mučne, zakaj :

najhujša vseh je bolečin v nesreči srečnih dni spomin.

Ljuba Češka je živelja srečno v sladki zavesti, da stoji na njenem braniku poleg male Antante in Rusije še — Anglija in Francija.

Mala Antanta — kje je bila v veliki krizi, ko so vlekli na križ njeno zaveznicio Českoslovaško? Trepetala je doma v smrtnem strahu: kaj bo. Sama močna z velikimi — brez njih šibka in rahla, kakor mlado dete. Je takorekoč še v povojnih — do danes se je preskrbele z najpotrebnejšim — za vse drugo ni bilo časa. Zakaj Jugoslavija in Rumunija ste imele tisti podstavek za svoj obstanek, kakor Češka.

Kje je bila Rusija? Kakor vselej: na svojem mestu. Bo rekaj kdo: zakaj pa ni planila sama, ko je videla, da bosta morala Chamberlain in Daladier preminjati hlače?

Hm, to je tisto, zastran kategera je rohnel Hitler in Mussolini — to je tisto, zastran kategera je šel Chamberlain v imenu Anglije v nemški Rim in čemur je molče pritrđila tudi — Francija po svojem Daladieru.

Stvar je bila namreč taka: Hitler je bil pripravljen. Enako Mussolini. Pripravljen — da zdrobi — Rusijo, predno je dođobra na svojih nogah. In posledica tega je bila, da se je vse to križanje tako počasi vlečlo, da so odповedali žive vsemu svetu. Če ti kdo dan za dnem trobi na uho, kako te bo začel daviti in drobiti v toliko in toliko dneh, je naravno, da ti bo od ure do ure hušji. Ni treba, da se bojiš tega, kar pride — teži te, kar čakaš v neki negotovosti. Udarec sam nikdar tako ne boli, kakor tisto, ko vidiš sikati bič nad tvojo glavo, ne vedoč, kdaj in kje te zadene.

Kaj bi ne bilo lepo za Hitlerja in Mussota, za angleške in francoske velekapitaliste, ko bi se Rusija podala mogoče s par drugimi slovenskimi narodi v smrtni boj, ki ne more prinešti drugega, kakor oslavljenje vseh krepkih sil!

Ne mislite, da bi bilo to zadelo Nemce v enaki meri. V Rusiji lahko pleše dvajset da-

Peter Zgaga

Kočevar

Pravijo, da je Hitler nekoliko prismojen, pa ni. Presneto pameten je, kajti doslej je še vse dosegel, kar si je v glavo zabil. Nemčiji je brez krvi pridobil Posarje, Avstrijo jo priključil Nemčiji, prejšnji teden pa tudi češko ozemlje, v katerem prebivajo sudetski Nemci.

Ves svet je zagrmel, ko se je spravil nad Avstrijo, in še večje je bilo grmenje, ko je začel iztegati roko po sudetskem ozemlju.

Poselno sta se repenčili Anglija in Francija. Edino Mussolini mu je prigovarjal: — Kar naprej, Adolf. Ko rajzo in šnajt! Nikar se ne ustraši francoskih in angleških figurjev. Saj so jih sami goličali.

Hitler je takole zastran lepsega malo zaropotal z orožjem, pa sta morala Chamberlain in Daladier takoj telefonirati petiči po novo perilo.

— V Monakovo pridita, da se homo pomenili. — Jim je ukazal.

Hitler je govoril, Mussolini, ki je bil tudi navzoč, mu je sekundiral, Chamberlain in Daladier sta pa kakor dva šolajčka poslušala. Medpotoma sta se toliko naučila nemščine, da sta mu v njegovi materinščini soglasno pritrđila: “Gut.”

Neqavno me je obiskal brooklynski rojak, ki ga poznam že petindvajset let. Dober možak je, pošena kočevska duša.

Govorila sva o politiki, o Hitlerju in Českoslovaški.

Govori prav dobro slovenski, toda jugoslovanski ideji ni posebno naklonjen. Pol galon vina je prinesel s seboj, ker pa jaz že od meseca marca ne otkušam opojne pijače, si je sam stregel ter ga enkal v božjotstrahu.

Ampak vsaka druga njegova beseda je bila Hitler.

Ker je bilo že precej pozno, sem se jaz pisanja lotil, njeguje pa vino tudi tako navdušilo, da je sedel poleg mene, vzel pero v roko in se globoko zamislil.

— No, kaj pa boš? — ga vprašam.

— L nič pravi, — Hitlerju bom pisal, naj se nas usmili. Kako naj mu pišem?

— Kakor veš in znaš, — sem mu naglo svetoval, ker me je motil v mojih mislih.

Dolgo, dolgo je pisal ter mi slednjič dal prebrati svojo kočevsko poslanico, ki se približno takole glasi:

Mein lieber Dolfe:

Bei i bois, das du der Erlezer von oll dan Deice Leiten bišt, bršt di du a geibš inšerru: Leitain erburn, bei bir leiden šreklih unter dan Serbišen Joche. Unšer Landle išt zimlich gros un Sean. S hter et laič tuan ben du inš kimešt z bašo eben. Ben du kimešt, lej nante bues du winšest, bei bir olle seiben mit ganzen Harz und Leibe und mid dan ollen vierem mid dir.

Ben du son a bag da bišt, žo nim a de urmen Steirare un Krainare mid dir; bei olle bellet mid dir šein.

A ho brt dein geachteitš Kreize bis zu Suak ollen Leiten Erlešung bringen. Ober beiter terfešt du et gehen, bei hant išt dein Freund Mussolini der Hanšherr.

Ben du kimešt bert dir mein Olte a ausgezobenel pöpolice pochen. Z trinken hobz a noeh genig.

Nue bill i mein Brief sliesen un gries di recht Sean iber Parge und Toilder.

Dein Hanše.

Menda jo je poslal v Berlin, toda dvomim, da je Hitler razumel milo prošnjo kočevskega rojaka.

ni in se redi star nasprotnik: velekapital.

Če to veste, brajce, hoste razumeli, zakaj je šel stari Chamberlain na kolenih pred Hitlerja in zakaj je kasneje potegnil za sabo še — Francijo oziroma njenega ministrskega predsednika Daladiera. Kar govore o neki demokraciji, katera je ba je podlegla, je vse prazno. Zakaj to kar imate Anglija in Francija in za ta del tudi Združene države je: kapitalistična demokracija. To se pravi: taka demokracija, ki dovoljuje velekapitalu vse, ga varuje povsod, koder je in dovoljuje veseljno izkoriščanje človeka in nature. To je tista demokracija, ki ima na papirju enakosti za vse, v resnici pa take prepade, da ni mogoče z nobenim sredstvom preko njih.

Kar imamo danes v resnici, je to: demokracija je podlegla — kakoršna je bila in kolikor jo je sploh še bilo — ali še boljše: demokracija se je uvrstila v tiste čete, ki nosijo zastave fašizma in nacizma.

Torej: resnično zmago je dosegel velekapital, da bo lažje in dalje izkoriščal človeka in zemljo.

Ni res, da imamo danes na svetu tri fronte: demokracijo, fašizem in komunizem. Kar bodimo pravični in povejmo, del ste samo dve: fašistična in komunistična, pa če nam je prav ali ne. Če tega ne priznaš, se boš večno lovil in zmeraj kje vjel. Ali če hočete drugače: zmiraj hoste morali priznati kake izjeme.

Odkar je prenehal stari velekapital z direktnim bojem in se skriva za fašizem, so tudi njegove bojne vrste dokaj drugačne. Vzrok? Ker ni več tiste jasnosti, kje je meho in kje zemlja. Vse je v nekaki megli, ki je posebno žalostna za — delavca. Zakaj poprej je slednji lahko videl, kdo stoji na njemu nasproti — danes pa človek navadno izobrazbe ne, ko vidi, kje je kaj. Tukaj pride pred vsem na vrsto tista megla, ki se ji pravi: narodnost ali nacionalizem. Ali je dober ali ne, potreben, ali ne, to ni vprašanje. Tukaj je, tako jasen, kakor ljubezen in sovraštvo, žalost ali smeh. Vsak človek ga razume in vsak je bližnji temu, odkoder je sam.

Žalostno je, da je ta ideja potegnila dobrega delavca med vojaštvo za velekapital, ker se ljudje ne izpoznajo, kje so. Ta nacionalna ideja je zastupila skorovo ves svet. Ne samo največji narodi, ampak najmanjši in celo taki, ki do danes sploh niso vedeli, kaj so in kje so, so prepojeni ž njo. Napol pozabljeni in nekulturni, po večini mrtvi jeziki vstajajo iz groba in zahtevajo svojega prostora na solne.

Tako vidimo, da italijanski delavce kreva pod krinko fašistične zastave v boj proti doždnemu vidnemu in nevidnemu sovražniku. Ko ga premagaj in pregleda, zapazi s strahom, da je sovražnik — njegov lastni brat. Na drugi strani mašira nemški delavce za neko združitev vsega naroda, kakor da bo potem delavec v tovarni kaj boljše, kakor mu je danes.

Pa ne samo nacionalizem — imamo še mnogo drugih “izmov”, ki slepe delavca, da se bori — proti samemu sebi. Semkar spada pred vsem patriotizem, ki dela za tem, da se obrždi, kar je in še mogoče se okrepi. Tukaj pridejo na vrsto nstanove, tradicije, oblike, države in vse mogoče stvari. V Ameriki imajo posebno radi vigilante, kar je neke vrste klan, ki stremi, da se vniči doždevnega nasprotnika brez kakega posebnega vzroka. Dovolj je, da nekdo zavpije: tam je nasprotnik, le po njem — pa začne padati.

Nič kaj dobrega ne obljubljam delavcu niti zdaj niti v bližnji bodočnosti, če ne postane kmalu razsoden, da pronajde, kje je dobro in kje ne. Če je bil poprej delavski boj težak,

KAJ BO IZGUBILA ČEHOSLOVAŠKA

Nemci so že zasedli tiste češke kraje, v katerih je pretežno večina nemškega prebivalstva. V ozemlju z mešanim prebivalstvom, se bo vršilo ljudsko glasovanje, in kakor vse kaže, se bo večina odločila za Nemčijo.

Nemčija bo potemtakem dobila od 75 do 100 odstotkov čehoslovske tekstilne industrije;

90 odstotkov porcelanske industrije in industrije mineralnega olja;

približno 85 odstotkov steklarske industrije;

80 odstotkov prometovne, papirne in cementne industrije;

70 odstotkov vseh topilnic in elektrotehnične industrije;

60 odstotkov kemičnih tovarn in 55 odstotkov vseh žag;

Nemška pridobitev se razteza preko 500 milj najbogatejših gozdov.

Nemčija bo dobila svetovnoznane toplice: Karlove Vari, Marijine Lazni, Františkove Lazni in Teplice.

Tudi znani radnik radija v Joachimsthalu bo pripadel Nemčiji.

Nadalje zatrjujejo Nemci, da tvori sudetsko-nemško ozemlje celoto z nemškimi meja mi. Šlezijsko ozemlje bo naraven podaljšek v prometovni in železni revir pri Moravski Ostravi.

Jame mehkega premoga v severnem delu Češke, ki preskrbujejo s kurivom Škodove municijske tovarne, dajo na leto 16,000,000 ton premoga.

Nemci so imeli že pred 1. oktobrom investiranega dosti kapitala v čeških industrijah.

Ozemlje pri Tešenu, ki so ga dobili Poljaki, obsega 772 kvadratnih milj. V njem je dosti trdega premoga.

Madžarska bo zahtevala zase 6000 kvadratnih milj ozemlja ter bo s tem pridobila velikanske gozdove. Českoslovaška bo izgubila četrtnino svojih gozdov.

Čehoslovaška je kot industrijalna država uničena. Životarila bo le kot poljedelska država.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.25	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 29.50	Lir 500
\$ 11.05	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 3000

KER SE OBNE SEDAŽ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE OBNE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo vsiljnih znakov kot zgoraj navedene, bodite v dinarjih ali brez dovoljenja se boljše poguje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Na izplačilo \$ 1.—	marata postati	\$ 3.70
\$ 10.—	\$ 37.00
\$ 100.—	\$ 370.00
\$ 1000.—	\$ 3700.00

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

“Glas Naroda”

216 WEST 15th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,

Naj nakazuje pri pošiljateljskih okroglih vrsto (naprimer sto, dvisto, štiri) obvezno označiti, da, kajti tako izplačilo se najhitreje izvrši, zlasti če se po pošiljanju nakazila, vsi trudi razmeroma SLOVENIC PUBLISHING CO. (Franklin Square) New York, N. Y.

ji in se redi star nasprotnik: velekapital.

Če to veste, brajce, hoste razumeli, zakaj je šel stari Chamberlain na kolenih pred Hitlerja in zakaj je kasneje potegnil za sabo še — Francijo oziroma njenega ministrskega predsednika Daladiera. Kar govore o neki demokraciji, katera je ba je podlegla, je vse prazno. Zakaj to kar imate Anglija in Francija in za ta del tudi Združene države je: kapitalistična demokracija. To se pravi: taka demokracija, ki dovoljuje velekapitalu vse, ga varuje povsod, koder je in dovoljuje veseljno izkoriščanje človeka in nature. To je tista demokracija, ki ima na papirju enakosti za vse, v resnici pa take prepade, da ni mogoče z nobenim sredstvom preko njih.

Kar imamo danes v resnici, je to: demokracija je podlegla — kakoršna je bila in kolikor jo je sploh še bilo — ali še boljše: demokracija se je uvrstila v tiste čete, ki nosijo zastave fašizma in nacizma.

Torej: resnično zmago je dosegel velekapital, da bo lažje in dalje izkoriščal človeka in zemljo.

Ni res, da imamo danes na svetu tri fronte: demokracijo, fašizem in komunizem. Kar bodimo pravični in povejmo, del ste samo dve: fašistična in komunistična, pa če nam je prav ali ne. Če tega ne priznaš, se boš večno lovil in zmeraj kje vjel. Ali če hočete drugače: zmiraj hoste morali priznati kake izjeme.

Odkar je prenehal stari velekapital z direktnim bojem in se skriva za fašizem, so tudi njegove bojne vrste dokaj drugačne. Vzrok? Ker ni več tiste jasnosti, kje je meho in kje zemlja. Vse je v nekaki megli, ki je posebno žalostna za — delavca. Zakaj poprej je slednji lahko videl, kdo stoji na njemu nasproti — danes pa človek navadno izobrazbe ne, ko vidi, kje je kaj. Tukaj pride pred vsem na vrsto tista megla, ki se ji pravi: narodnost ali nacionalizem. Ali je dober ali ne, potreben, ali ne, to ni vprašanje. Tukaj je, tako jasen, kakor ljubezen in sovraštvo, žalost ali smeh. Vsak človek ga razume in vsak je bližnji temu, odkoder je sam.

Žalostno je, da je ta ideja potegnila dobrega delavca med vojaštvo za velekapital, ker se ljudje ne izpoznajo, kje so. Ta nacionalna ideja je zastupila skorovo ves svet. Ne samo največji narodi, ampak najmanjši in celo taki, ki do danes sploh niso vedeli, kaj so in kje so, so prepojeni ž njo. Napol pozabljeni in nekulturni, po večini mrtvi jeziki vstajajo iz groba in zahtevajo svojega prostora na solne.

Tako vidimo, da italijanski delavce kreva pod krinko fašistične zastave v boj proti doždnemu vidnemu in nevidnemu sovražniku. Ko ga premagaj in pregleda, zapazi s strahom, da je sovražnik — njegov lastni brat. Na drugi strani mašira nemški delavce za neko združitev vsega naroda, kakor da bo potem delavec v tovarni kaj boljše, kakor mu je danes.

Pa ne samo nacionalizem — imamo še mnogo drugih “izmov”, ki slepe delavca, da se bori — proti samemu sebi. Semkar spada pred vsem patriotizem, ki dela za tem, da se obrždi, kar je in še mogoče se okrepi. Tukaj pridejo na vrsto nstanove, tradicije, oblike, države in vse mogoče stvari. V Ameriki imajo posebno radi vigilante, kar je neke vrste klan, ki stremi, da se vniči doždevnega nasprotnika brez kakega posebnega vzroka. Dovolj je, da nekdo zavpije: tam je nasprotnik, le po njem — pa začne padati.

Nič kaj dobrega ne obljubljam delavcu niti zdaj niti v bližnji bodočnosti, če ne postane kmalu razsoden, da pronajde, kje je dobro in kje ne. Če je bil poprej delavski boj težak,

ko je bil nasprotnik tako viden, da ga je pokazalo vsako dete, bo zdaj desetkrat težje. Nasprotnik se skriva za vse mogoče fraze, ki polnijo človeško dušo z nečim sladkim. Kako dopovedati, kako pripraviti delavca, da je to strup?

Zmaga Hitlerjeva ni drugača, kakor zmaga zapadnega kapitalizma, ki se je skrtil in priznal javno dva svoja apostola: Hitlerja in Mussolinija. Mir, kateri je bil sklenjen s tem, da so križali Češko, ni drugega, kakor oddih, da se velekapital še bolj pripravi.

Če mi vse to vemo, bomo vedeli tudi pravilno presojeti vse to, kar se je godilo zadnji teden. Potem lahko presodimo, zakaj se je podal Chamberlain za Anglijo in Daladier za Francijo. Vsaj ne mislite, da v kateri izmed teh dveh držav vlada — delavec? Vlada vendar ne more drugi, kakor tisti, ki ima — moč, pa naj bo že ekonomična, politična, vojaška ali propagandna. Delavec nima ničesar v svojih rokah, kakor večna probleme zase in za svoje.

Ne rečem, da je prijetno biti med tistimi, ki so žrtvovani. Vendar pa sem nekoliko ponosen tle dni, zakaj tega, kar je prestala Češka, ne prestopi noben drugi narod več. Edino slovenski narodi smo tako močni v svoji veri, da prenesemo take udarce. Druge bi drli — nas krepe in poživljajo.

Kakor mi Jugoslavo in Slovenci se posebej, so tudi Čehi izgubili svojo neodvisnost skor pred sedemsto leti. Kakor mi so se tudi oni borili za vse svoje, trpeli in vzdržali. Oboji mi in oni so precej izgubili. Če bi gledali imena sudetskih Nemcev, bi našli dobre dve tretjini pomemčenih Čehov.

Zakaj šlo je tako: Nemec je prišel s kapitalom, toda tisti, ki je delal, je bil Slovan. Zato imamo po tistih krajih industrijo, ki je znana po vsem svetu. Ustvarile so jo slovanske roke za — nemški kapital.

Nak, ni prijetno biti križan, prijetno pa je — biti velik. In mali češki narod je danes tako velik, tako velik pravim, da mu Hitler z osemdeset milijoni svojega naroda ne sega niti do členkov. Če bi mu segal, bi ne delal tega, kar dela, ker bi ga bilo — sram.

Tudi mogočna Anglija je danes manjša od pritlikave Češke, in nekdanja velelila Francija je samo še — zgodovina.

Če smo v preteklosti računali s tema dvema, bo treba delati račune v bodočnosti brez njih. Boljše je tako, če hočemo, da bo bodočo čeho plačeval nekdo drugi.

Ti pa, delavec, vedi, da so kritični časi zate. Če nočeš, da boš nekje zapeljan vničeval svojega lastnega brata — se moraš organizirati in učiti. Drugače bo še dolgo, dolgo slabote zate in za tvoje.

VZEL SI JE ŽIVLJENJE.

Zadnje dni si je v Arma, Kans., vzel življenje Karl Boč, star 69 let in rojen v Mirni pri Novem mestu na Dolenjskem. V Ameriki je živel 36 let in tu zapuščal ženo in sedem odraslih otrok. Dolgo let je bil slabega zdravlja.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

PO DVAJSETLETNICI V GIRARDU, O.

Priloženo vam pošiljam na ročnino za vaš list Glas Naroda, tako da bom sedaj, ko bo zima, imel kaj zanimivega čitati.

Ker ravno pišem, prosim urednika, da mi dovoli nekaj prostora v listu, da povem kako lepo smo se imeli na dvajsetletnici Slovenskega Doma.

Večer 17. septembra je bila že ob osmih dvorana napolnjena do zadnega kotička z našimi zavednimi Slovenci iz Girarda, Nilesa, Warrena in Barbertaina. Ob pol devetih se dvigne zastor, in občinstvo z ganljivimi besedami pozdravi naš priljubljeni pionir in sedanji tajnik Slov. Doma, John Anžiček.

Priznanje keržetu. Najskrenejšo hvalo in priznanje izrekam na tem mestu Mr. Franku Keržetu za njegov trud in požrtvovalnost ter za njegove članke "Pod vaško lipa."

Z velikim zanimanjem prečitam vsako njegovo vrstico in vselej bi mi najrajši stisnil roko in rekel: "Le tako naprej, saj si na pravi poti in biješ boj za popolno, čisto in golo resnico."

Tudi ti, Peter Zgaga se ne boj, če se vsi ne strinjajo s tvojo kolono. Prepričan sem, da imaš večino za seboj.

Najlepši pozdrav vam vsem! John Dolinšek, Galesburg, Ill.

gi. Jaz kot blagajnik dobro vem, kako dobro obstoječ je in obiskan po ameriskem in slovenskem narodu.

Dom je najet za veselice za celo jesen, in upam, da bodo vse, kakor dosedaj, dobro obiskane.

Na dan 15. oktobra bo društvo St. Patrick št. 250 KSKJ priredilo plesno veselico. Vabim vse občinstvo od blizu in daleč, da nas poseti ta večer. Torej na svidenje 15. oktobra v našem Slov. Domu v Girardu.

Joseph Turk, blagajnik Slov. Doma.

Priznanje keržetu. Najskrenejšo hvalo in priznanje izrekam na tem mestu Mr. Franku Keržetu za njegov trud in požrtvovalnost ter za njegove članke "Pod vaško lipa."

Z velikim zanimanjem prečitam vsako njegovo vrstico in vselej bi mi najrajši stisnil roko in rekel: "Le tako naprej, saj si na pravi poti in biješ boj za popolno, čisto in golo resnico."

Tudi ti, Peter Zgaga se ne boj, če se vsi ne strinjajo s tvojo kolono. Prepričan sem, da imaš večino za seboj.

Najlepši pozdrav vam vsem! John Dolinšek, Galesburg, Ill.

BOKSAR ADAMIČ V BOLNIŠNICI.

Jimmy Adamič, 23-letni slovenski boksar iz Detroit, Mich. je slabo izkupil 28. septembra, ko ga je črnce Toles s takšno silo vrgel ob tla, da je obležal nezavesten in odpeljali so ga v bolnišnico, v kateri je ležal v nezavesti celih 11 ur. Adamič se še nahaja v bolnišnici in zdravniki pravijo, da ne bo nič hudega. Njegov promotor izjavlja, da je bil fant pri slabem zdravju, ko je šel v bitko s črncem, na drugi strani pa pravi Fr. McDonnell, predsednik državnega atletskega odbora, da je bil Adamič fizično docela sposoben. Nekakšna preiskava je v teku.

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V Clevelandu je nagloma preminul Martin Nagode, star 45 let. Zapušča zalujočo soprogo in 6 otrok. Pokojni je bil rojen v vasi Brezje pri Ljubljani, kjer zapušča mater, brata in sestro.

V Port Washington, Wis., je umrla Mary Kesner, ki je podlegla posledicam operacije. Rojena je bila v Ljubnem na Štajerskem in tu zapušča moža, sina, tri hčere, starše in več bratov ter sester.

Zadnje dni je umrla v Elv. Minn., Katarina Svajger, roj. Pezdire, stara 70 let in doma iz Črnomlja v Beli Krajini. Zapušča dva sinova in hčer.

Pred nekaj dnevi je umrl Anton Pešelj, star 75 let, ki je bival v Jolietu domala 50 let. Zapušča ženo, dva sinova, hčer, devet vnukov in sestro.

Zadnje dni je umrla v Chicagu, Mary Vogrič, stara 30 let in rojena tu. Zapušča moža, sina in starše.

Dne 16. septembra je umrl v Paris, Ill., John Levstik, ki je dalj časa bolehal za vodenico in srčno hibo. Doma je bil iz Migojnice pri Grižah v okolici Celja in v Ameriki zapušča dve vnuka in brata, v stari domovini pa drugega brata in sestro.

V Milwaukee, Wis., na domu pri svoji hčeri, Cili Gregorčič je po dolgoletni bolezni preminila v visoki starosti 87 let Ana Florjančič, ena najstarejših slovenskih naseljenk v Milwaukee. Pokojna je bila doma iz fare Mirna Peč - Karteljevo na Dolenjskem ter je bivala v Milwaukee 26 let. Mož ji je umrl pred 28 leti v starem kraju, nakar so svojo mater otroci dobili v to deželo. Poleg omenjene hčere zapušča tu v Ameriki še eno hčer in sina v starem kraju pa hčer in sina.

V Clevelandu je preminila po dolgi in mučni bolezni za rakom, Marija Kuhar, rojena Učjak. Umrla je po 11 mesečni bolezni, stara 52 let.

Rajna je bila doma iz Gorinje stare vasi, fare St. Jernej na Dolenjskem. Doma je zapušča brata. V Ameriko je dospela pred 30 leti. Tukaj zapušča soproga, ki je doma iz vasi Ravne, fara Zdoles, okraj Brežice, sina in hčer, dalje dve sestri in dva brata, ki se nahajata v West Winfield, Pa. Zapušča tudi več bratrancev in sestričen ter drugih sorodnikov.

SMRTNA NESREČA V ROVU.

V Buenavista, Pa., je bil Fr. Adam pred dnevi ubit pri delu v premogovniku. Doma je bil iz Petrinj pri St. Petru na Krasu in v Ameriki je bival okrog 25 let. Zapušča ženo in štiri otroke.

NA PRODAJ JE

hiša s posestvom, gostilno in trgovino na lepem in prometnem kraju, 14 km. od Ljubljane na Dolenjskem, tik farne cerkve in kolodvora. Pri posetvu je 10,000 kvadratnih metrov lepe zemlje. V hiši, ki je vsa prenovljena, se nahaja vodovod in elektrika. Pri hiši je tudi gospodarsko poslopje. — Eventuelno se tudi zamenja za posestvo, oziroma hišo v Ameriki ali proda za Din 325,000. — Naslov se dobi pri: AUGUST KOLLANDER, 6419 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

POVEČAJTE SVOJO PRILJUBLJENOST

ZIMLEKOM

Dekle z gladko, svilu slično kožo, je tista, ki dobi največ vabil. Vsled tega je pametno vključiti sveže mleko v dnevne obede. Mleko je najbogatejši hranilni vir kalcija, ki ga toliko znanih dermatologov predpisuje zoper kožne nereda. Če torej hočete prijeten, cenjen pripomoček za lepoto, pomnite

ČAŠA MLEKA DNEVNO ZA ČISTO POLT

RES PRIDNA FANTA.

V State of Ohio univerzo v Kent, O., sta se podala Fred in Stanley Jazbec, sinova sprostovane slovenske družine v Euclidu. Fred se je vpisal na univerzo v 4. leto. Stanley pa v drugo. Stanley je bil poprej na Miami univerzi. Kar je vsega priznanja vredno je to, da se pridna fanta skoro čisto sama vzdržujeta na univerzi. Delala sta med počitnicami in si prihranila denar, poleg tega pa imata še oba delo v Kent, da zaslužita za šolnino in stanovanje. Tako starše šolanje prav malo stane, ki bi sicer sinova tudi ne bi mogli vzdrževati v šoli v teh slabih časih. Toda fanta hočeta študirati in zato skrbita, da se skoro sama vzdržujeta.

SMRTNA NESREČA V ROVU.

Dne 24. septembra se je v Oak Creek, Colo., med delom v premogovniku smrtno ponesrečil rojak Anton Čeligoj, star 60 let in rojen v Parjah pri St. Petru na Krasu. Bil je samec in tu ne zapušča nobenih sorodnikov.

Za ljubitelje leposlovja

CYKLANEM. Spisal Janko Kersnik (136 strani.) Kersnik je pisal v Jurčičevem duhu. Svoj slog je znal tako prilagoditi Jurčičevemu, da je po Jurčičevi smrti uspešno završil njegove nekončane romane. "Cyklamen" je ena njegovih najboljših povesti. Cena \$1.00
MO. OH. Spisal Janko Kač. (198 strani.) Pisatelj je segel v dobo, ko so začele graditi tovarne na Štajerskem in ko je vse vrelo v nje. Vrelo v nje in jih uničevalo. Strašno maščevanje razorožene matere. Cena \$1.00
MED PADARJI IN ZDRAVNIKI. Spisal Rider Hagard. (117 strani.) Štajerski rojak Kač ni do svojega štiridesetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslovel s svojim romanom "Grunt." Cena 85c.
IZVA KONGRESA. Spisal Ivan Tavčar. (548 strani) Pisatelj je posegel v tem romanu v začetek devetnajstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman. Cena \$2.50

Slovinci v Kanadi

LEP KULTURNI NAPREDEK

KIRKLAND LAKE, Ontario, Canada.

Ker moram, in dolžnost me veže, da vam pišem, in da vam nekaj grošev pošljem v obliki money orderja za "Glas Naroda", pa naj bo. Pošiljam vam šest dolarjev, da bo zopet en čas mir. Bom tako rekel, kot pri nas doma neki gruntar, ki je dejal svoji hčerki: — Poj

POZDRAV Z OCEANA.

Mr. Anton Knaus nam je poslal s parnika "Bremen" sledeče sporočilo:

Vožnja na tem parniku je tako udobna, da si človek boljše želeži ne more. Parnik je v oziru higijene tako moderno opremljen, da je vsaka bolezen izključena.

Postrežba je izvrstna in zadostna hrana.

Priobčite v "Glas Narodu" v mojem imenu tvrdki S. P. Co. moje zahvalo za postrežbo in pozdrav družinam mojih sorodnikov: John Mihelič, Valentin Mihelič, Frank Mihelič in Harry Anderson ter družinam mojih prijateljev: J. Turk, Joe Svašnik, Fr. Svašnik in Joe Poje in pozdravljam vse moje prijatelje v New Yorku in Brooklynu, ki jih zaradi kratko odmerjenega časa nisem mogel obiskati. Pozdravljam tudi moje sotrpine: Cikovega Franceta in njegove sinove, družini Herman Svašnika in F. Mikliča, ter samec A. Svašnika, L. Dolinara, A. Lipoveca, Leota Viljema in Louisa in kličem vsem: Nasvidenje!

Anton Knaus.

AVTNA NESREČA

Rojak Charles Urbas, njegova žena in šestmesečno dete iz Lorain, O., so bili žrtve avtomobilske nesreče. Otrok je bil na mestu ubit, ko je odletel iz naročja matere na cesto, oče in mati sta pa bila tako težko pobita, da sta bila odpeljana v bolnišnico.

SMRTNA NESREČA V ROVU.

Dne 24. septembra se je v Oak Creek, Colo., med delom v premogovniku smrtno ponesrečil rojak Anton Čeligoj, star 60 let in rojen v Parjah pri St. Petru na Krasu. Bil je samec in tu ne zapušča nobenih sorodnikov.

di, pojdi Micka v štacuno, pa prinesi olja, da bo za kolo namazati, če bo pa kaj ostalo, bo pa še za solato. Pa kar za tri krajcarje ga prinesi, da bo nekaj časa mir.

V okrilju tukajšnjega pevskega društva Triglav se je osnovala slovenska knjižnica, katera je že začela izposojevati knjige proti mali pristojbini. Vsa stvar se nahaja pri rojaku Jožetu Piškurju na McAnnus Ave., Kirkland Lake.

Tem potom naj malo omenim, kako smo prišli do tega. Prvo pobudo k temu nam je dal č. g. P. Bernard Ambrožič, ko nas je prvič obiskal, to je bilo še lansko zimo. Mimogrede smo se pogovarjali, kaj bi bilo potrebnega ukreniti za naše tukajšnje naseljence. Tako smo prišli na misel, da ker imamo tukaj zelo dolgo in hudo zimo in tudi dolge in dolgočasne zimske večere, ter je skoraj polnih šest mesecev človek zaprt in privezan doma, da bi bilo zelo-koristno ustanoviti kakšne vrste knjižnico ali čitalnico. Res ni bilo samo pri besedah; danes moremo že nekaj pokazati od teh naših želja.

Pater Ambrožič se je takoj zavezal za stvar. Nekaj materiala je zbral doma, nekaj pa nabral okoli dorežljivih rojakov Slovencev v Združenih državah, obenem pa tudi dal apel na izseljeniški komisariat v Ljubljani oziroma Rafaelovo družbo.

Ko nas je g. P. Ambrožič ponovno obiskal, to je bilo letošnjega spomladi, ni prišel sam, ampak z njim so prišli tudi že knjige, a ne ena ali dve, ampak bila je cela kopica, ko smo jih zložili na mizo. Bilo je robe vsake sorte, kot krompirja in hleka na ribniški novi maši.

Ko nas je g. P. Ambrožič ponovno obiskal, to je bilo letošnjega spomladi, ni prišel sam, ampak z njim so prišli tudi že knjige, a ne ena ali dve, ampak bila je cela kopica, ko smo jih zložili na mizo. Bilo je robe vsake sorte, kot krompirja in hleka na ribniški novi maši.

Seveda to ni še vse. Ni dolgo trajalo, ko smo dobili pošiljko knjig iz Montreala od našega konzulata, obenem pa pismo, da nam pošilja knjige, katere je prejel iz Ljubljane od Rafaelove družbe. Enaki dve pošiljki so sprejeli naši rojaki tudi v Toronto in Hamiltonu.

V izseljeniškem vestniku je pa bilo poročilo Rafaelove družbe, da največ zaslug pri zbiranju knjig sta imele dve gg. učiteljici v Ljubljani. Tem potom jima gre najlepša zahvala za njiju požrtvovalen trud, kakor tudi vsem ostalim, kateri so količkaj pripomogli k tej zbirki. Seveda ne smemo tukaj prezreti Rafaelove družbe, katera toliko skrbi za naslovenske izseljence v Kanadi. Toraj v imenu rojakov v Kirkland Laken, še enkrat najlepša hvala.

Da se pa knjižnica kolikor mogoče bolj poveča in izpopolni, so tukajšnji rojaki priskočili na pomoč s tem, da so svoje knjige, katere so lastovali, brezplačno posodili oziroma darovali skupni knjižnici. Tako, da je sedaj vsega skupaj že okrog 300 knjig.

Darovalci so: g. A. Kozima, g. F. Stupica, g. F. Ile, g. J. Usnik, g. A. Novak, g. J. Dragovan, g. D. Maček, g. A. Turk, g. L. Tekavec, g. F. Klemenčič, g. J. Francelj, g. F. Urbas, g. A. Henikman, g. A. Zdravje, g. A. Prevec, g. F. Baraga, g. J. Kužnik, g. J. Piškur, g. M. Otoničar.

Tudi vsem tem najlepša hvala za razumevanje v tej koristni stvari.

Rojaki v Kirklandu in Chathamgesu, vam pa kličem: — Segajmo po knjigah in veseli bodimo, ker zdaj nimamo poviš, da bi se bali dolgih zimskih večerov.

Poročevalec.

ROJAKI! ROJAKINJE! NAJVEČJI IN NAJVARNEJŠI SLOVENSKI ZAVOD JE

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ima lastnih rezerv nad Din 26,000,000.— vseh vlog pa okoli " 400,000,000.—

Hranilnica posluje popolnoma normalno, vloge so izplačljive brez vsakih omejitev.

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

1898 1938

Sodobje 40 Let

Jugoslovanska Katoliška Jednota

Glavni stan in lastni dom:
Ely, Minnesota

\$5,677,744.00

je izplačala v vseh podporah svojim članom od časa njene ustanovitve.

Kadar se zavarujete, potrebujete dobro, varno, zanesljivo in točno zavarovalnico. Štiridesetletna preiskuvnja vam je najboljša garancija. In če še dvomite, vprašajte dolgoletne člane, ki se počutijo najbolj svobodno in bratsko v najboljši bratski podporni organizaciji v Ameriki.

Skupna imovina:
\$2,260,028.00

Slovenic Publishing Company

Reševanje nezaposelnosti

Po mnenju strokovnjakov narodnega gospodarstva, ki so proučevali učinke mer, začelih od federalne vlade za gospodarsko preobnovo, Amerika postopoma rešuje svoj problem nezaposelnosti.

Leta 1932 — opominjajo ti ekonomisti — bilo je od trinajst do petnajst milijonov Amerikancev brez dela. Trgovine so izgubljale denar, tovarne so se zapirale. Banke so propadale druga za drugo in prištednje vlagateljev širom dežele so bile izbrisane. Tisočine ljudi so izgubile svoj dom vsled iztožitve hipotek. Še več tisočin, ki niso mogle plačevati najemnine, je bilo izgnanih iz stanovanj. Pripomožnih akcij (relief) kot jih danes imamo, takorekoč ni bilo. Ubožnice so bile prenapolnjene. Krušne črte, čakajoče na komadič jedila, so bile dolge. Delavci so kočevali od države do države in, ker niso mogli nafti dela nikjer, so se naseljevali v petpaških taborih ob železniških ali pa so si gradili skrupne kočice na mestnih smetiščih. Ljudje vsopovsod so govorili o gospodarskem razpadu. Bilo je celo govora o revoluciji. Strah je visel nad Ameriko kot črn oblak.

Danasles, ekonomisti poudarjajo, ne priti nam več gospodarska in socialna propast. Banke so zdrave, poslovne razmere so primeroma dobre. Nezaposlenih je vsaj trije milijoni manj ljudi kot leta 1932, dasi imamo tri milijone več ljudi razpoložljivih za delo, kar se je prebivalstvo povečalo za one, ki so med tem do rasli. To pomenja, da je šest milijonov več ljudi zaposlenih kot leta 1932. Mnogi delavci, ki

so nezaposleni, dobivajo nezaposelnostne odškodnine. Skoro trije milijoni delajo na vladnih projektih — ob primerem zaslužku in ob delu, ki ohranja njihovo samoljubje, delavnost in izurjenost. Ljudje vsopovsod imajo nov občutek sigurnosti.

Vzlic temu zboljšanju, ekonomisti pravijo, da bomo še nadalje imeli mnogo nezaposlenih. Poudarjajo, da Amerika, kakor vse druge industrialne dežele, je imela nezaposelnost, odkar je industrializacija začela. Celo leta 1932 smo imeli dva milijona ljudi nezaposlenih. Čim dalje večja raba in izboljšava deloprihranjajočih strojev podi z dela več ljudi vsako leto. Mnogo onih, ki so jih stroji nadomestili, ne najde nikjer novega dela. Mnogo drugih ostane dolgo nezaposlenih. Vrh tega radi rastočega prebivalstva pol milijona delavcev prihaja vsako leto na trg, namreč pol milijona čez število onih, ki so se umaknili radi starosti, smrti ali drugih vzrokov. Skratka, vsako leto treba manj delavcev, da se izvrši ista količina blaga in potrebe, pa vendarle je vsako leto več delavcev na razpolago. Očividno čdina rešitev je v tem da se zviša produkcija, dokler vsi delavci ne bodo zaposleni. Lažje je to reči kot izvršiti. Ekonomisti cenijo, da, ako se jutri povrnemo na isto površino produkcije kot leta 1932, bi imeli še vedno mnogo milijonov več nezaposlenih ljudi kot smo jih imeli leta 1929.

So še druge mare, ki jih lahko ukrenemo, da znižamo nezaposelnost na minimum. Moremo se poboriti za nezaposelnostne zavarovanje za de-

lavce in za pomoč odvisnim otrokom. Moremo držati mlade ljudi stran od tovarne in v šoli. Moremo znižati starost, ob kateri delavec sme dobivati starostno pokojnino ali zavarovalnino. Moremo skrajšati dobo dela in tako povečati število zaposlitev. Moremo ojačati javne posredovalnice dela. Končno, moremo nadaljevati program javnih gradenj za zaposljlive delavce, ki ne morejo najti dela v privatni industriji.

Nezaposelnost, kot bolezen, bomo vedno imeli s seboj, kakor trdijo ekonomisti. Ali kakor bolezen, moremo tudi njo kontrolirati. Nikoli ne bo razpasla do epidemične veličine kot l. 1932 — obetajo ekonomisti — ako bomo tudi nadalje rabili preprečevalna in zdravilna sredstva zadnjih 6 let.

NAJSREČNEJŠI KRAJ NA SVETU.

Najsrečnejši ljudje na svetu so danes po vsej priliki prebivalci malega dunavskega otoka Ada Kale, ki jih je 645. Otok leži sredi veletoka in sicer tam, kjer je Dunav predril “Železna vrata” gora. Prej je pripadal Turčiji, danes pripada Rumuniji. Leta 1931 je kralj Karol obiskal Ado Kale in od tistega dne je prebivalstvo srečno. Dobili so nenavadne privilegije. Ne samo, da ne plačujejo nobenih davkov, temveč imajo tudi pravico uvažati prosto brez carine vse, kar potrebujejo za svoje življenje. Razen tega imajo še pravico uvoziti letno 1 vagon tobaka iz Bolgarske, 46 vagonov sladkorja iz Rumunije, 3500 litrov spirita in alkohola, prav tako iz Rumunske (kjer je država na te stvari naložila visok davek), in celo dva vagona kave iz Brazila ali od drugod. 645 ljudi vsega tega ne more spraviti, zato jim je kralj dovolil prodajo preostanka brez izvozne carine, toda pod pogojem, da se mora prodaja izvršiti na otoku samem.

Kmalu so ljudje vsenaokrog zvedeli, da je mogoče na Adi Kale dobiti izvrstne bolgarske cigarete, boljše vrste alkoholnih pijač, slaščice in mnogo drugih dobrih stvari. Uspeh je bil ta, da je postal otok ena najbolj priljubljenih izletnih točk. Turisti so na otok, ki ima svojega guvernerja, prinašali denar in otročani so obogateli. Guverner je tudi član rumunskega parlamenta in ljubosumno čuva pravice “svojega” otoka. Imenuje se Ali Kadrija in vlada kakor majhen knez. Vseopovsod dobiš na otoku njegove slike. Občina mu je zgradila pravo palačo in mesečna plača mu znaša 30.000 lejev. Ubogih ljudi na otoku ni. Za vsak primer je v vsakoletnem proračunu določeni 15 odstotkov za osebe, ki bi žele v stisko. Drugače na gre pri najboljši volji le 35 odstotkov proračunskih izdatkov za vsakovrstne potrebe, ostanek se razdeli vsako leto med prebivalce, ki so torej poleg vseh drugih dohodkov, tako rekoč še po državi plačani. Dolej so bili prosti celo vojaške službovanja. T o pravico so jim sedaj odvzeli, imajo pa pravico, da si sami določijo polk, pri katerem hočejo služiti.

MLEKU.

Znano je, da čutijo mnogi ljudje silen odpor do kože na mleku, mnogim postane skoraj slabo, če jim ponudiš belo kavo s kožnato smetano. Antropološki zavod v Dählenu je hotel raziskati to stvar in je naložil na mnogo dvojčkov vprašanje, da-li čutijo takšen odpor. Obrnil se je ne samo do malih otrok oziroma njih staršev, temveč tudi na odrasle dvojčke. Pregled odgovorov ki jih je dobil, je pokazal, da je ta odpor podedovan. Z-

Naročniki!

Pazite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan, in tretja ga leto, kdaj vam naročnina poteče. Naprimer:

10.5.38

TO POMENI, da vam je naročnina potekla 5. okt. 1938

Poslajte pravočasno, da nam prihranite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

nanji vplivi, doživljaj v mladih letih ali vzgojni vplivi nimajo pri razvoju tega odpora nobene vloge ali pa le majhno. Ta ugotovitev je važna za starše, ki smatrajo strah svojih otrok do kože na mleku za slabo navado in ga skušajo bolj ali manj nasilno odpraviti. Otroci ne morejo nič zato. Če bi pogledali natančneje, bi ugotovili da je ta strah v družini deden, pa čeprav ga sami morda ne čutijo.

NOVA POPLAVA NA KITAJSKEM.

Iz notranjosti Kitajske poročajo, da je Rumena reka zavoljo trajnega deževja zopet prestopila svoje bregove in se razlila preko širnih ozemelj. Po neki cenitvi je 18.000 angleških kvadratnih milj pod vodo. Več nego milijon ljudi je zaradi poplave ostalo brez srehe.

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali 2 meseca

“Glas Naroda”

in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

Knjige, katere toplo priporočamo

MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika v najboljših pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali. Cena 85c.

MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca. Cena \$1.25

OD ŽIVLJENJA STRTA. Spisal M. J. Breme. (337 strani.) Strašna usoda šestnajstletne mladenke, ki je iz radovednosti zašla v nepoznano življenje ter prezgodaj padla po krivdi drugih. Povest je pisana v obliki dnevnika. Cena \$1.50

OGENJ. Spisal Henry Barbusse. (337 strani.) Pretresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati kaj takega kot je “Ogenj.” Cena \$1.00

ODISEJ IZ KOMENDE. Spisal Ivan Pregelj. (269 strani.) Opis lanberskega gospoda bo ostal v spominu slehernemu, ki ga bo prečital. Pregelj je mojster sloga in jezika. Prištevanje ga med najboljše sodobne slovenske romanopisce. Poleg romana vsebuje knjiga še nekaj krajših črtic. Cena \$1.50

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Spisal Ivan Pregelj. (98 strani.) Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzlic temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu človeku. Cena 70c.

POD KRIVO JELKO. Spisal Peter Bohinc. (160 strani.) Rokovnjači na Gorenjskem. — Črni graben. — Veliki Grog. — Primeri rokovnjske govore. Povest temelji na zgodovinskih virih ter je poleg Jurčičevih “Rokovnjačev” svojevrstna v slovenski književnosti. Cena 55c.

POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spisal Franc S. Finžgar. 2 zvezka 300 in 368 strani.) Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. Opisuje življenje starih Slovencev. Mladega Iztoka je zanesla pot v Bizanec, današnji Carigrad, kjer se je seznanil z Ireno ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zaman prizadevala ujeti ga v svoje mreže. Cena \$4.00

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanumu. Borbe s amfiteatru. Spletke egipčanskega “čarovnika.” Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda. Cena \$1.25

PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) Če se hoče od sreč nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humorista. Britka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izvajajo iz človeka samo smeha, pač pa krot. Cena \$2.40

POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupessant. (157 strani.) V knjigi je zbranih dvajset najboljših črtic slavnega francoskega pisatelja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter neprekosljive po svoji vsebini. Maupessant je eden najbolj čitanih pisateljev. Cena \$1.00

ROMAN TREH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko jo človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv. Cena \$1.50

SAMOSILNIK. Spisal Anton Navačan. (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Navačana, ki se je proslavil s svojo zbirko “Naša vas.” Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Štajerske. Cena \$1.50

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (253 strani.) Tragična usoda župnika Golje, potomca tolminskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti kljubovala. Knjiga vsebuje poleg drugih črtic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja. Cena \$1.50

TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.) Nadaljevanje “Tarzana,” ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikanecu. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost zviži. Cena 85c.

TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.) Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj črtic, ki so tako ljubke in prisrčne, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebno zgodba o Cefizlju je naravnost klasična. Cena \$1.00

UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značaji so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal. Cena \$2.50

CVETJE V JESENI. — VIŠOŠKA KRONIKA. Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.) “Cvetje v jeseni” in “Višoška kronika” sta najboljši deli pisatelja Tavčarja. Kritika je soglasnega mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe seriji se vršita v Škofji Loki oziroma v Poljanski dolini. Cena \$2.50

ZADNJA NA GRMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenska Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje “čarovnic,” ki so bile sicer povsem nedolžne ženske. Cena \$1.00

ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.) Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj zviži v življenje nam sorodnega češkega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljšega prevoda si skoro ne moremo želeti. Cena 85c.

ZLOČIN V ORCIVALU. Spisal E. Gaborian. (246 strani.) Gaborian je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisatelj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne prečita do konca. Cena \$1.00

ZIVI VIRI. Spisal Ivan Matičič. (411 strani.) Najznamenitejše delo pisatelja “Na krvavih poljanah.” Pisatelj je segel v najbolj zgodnjo zgodovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem. Cena \$2.00

AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živelo v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega “Agitatorja” bo sleherni čital z užitkom. Cena \$1.00

HOI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (383 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca. Cena \$1.50

Za gospodinje

Kuharske Knjige...

Slovenske žene so splošno znane kot dobre kuharice. Vsakdanjo hrano znajo pripraviti okusno in spretno brez posebnih kuharskih navodil. Naša slovenska kuha je nekaj posebnega, ker je vzeta iz vseh narodnosti, katere so sestavljale nekdanjo Avstrijo. Ni rečeno, da mora dobra kuha biti ravno draga, pridenite kakšne malekustne stvari, kot te ali one zelenjave ali dišave in napravite posebno tečno, okusno jed.

V knjigarni “Glas Naroda” imamo sledeče kuharske knjige, ki bi Vas morda zanimale:

LJUDSKA KUCHARICA
Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom.
Cena 50c

KUHARICA
965 navodil, 255 strani.
broširana \$1.25...
vezana \$1.50

SLOVENSKA KUCHARICA
Najpopolnejša izdaja —
728 strani.
Cena \$6.

KNJIGARNA “GLAS NARODA”
216 WEST 18th STREET NEW YORK

Kratka Dnevna Zgodba

NOCNI MIR

Obračal sem se neprestano z ene strani na drugo in poskušal zaspati. Zaman!

V stanovanju nad nami je bila zbrana razigrana in razposajena družba. Pravkar je prepeval mlad ženski glas: 'Jaz pa imam solzice — v svojih mladih očeh.' Obenem je pisal nekdo svoj nevaren, neroden solo ples.

Potem sem zaslišal zamolkel izbruh smeha in nekaj težkega, po teži gotovo blizu metrskega stotu je padlo na tla nad mojo glavo. V naslednjem trenutku se je odtrgal kos ometa od stropa najine spalnice in padel brezobzirno na čelo moje žene.

Moja žena Hilda je planila pokonci, obsedela je vsa razburjena na postelji in prižgala luč na nočni omarici.

'Vstani in pojdi takoj go-

ri,' mi je naročila s pretečim glasom. 'Te orgije, ta masaker ali kar se že tam gori dogaja, mora takoj prenehati. In požuri se, stahopetnež leni, sicer nama pade še cel strop na glavo, če neumudoma ne poseževa vmes.'

'Saj je bil samo neznamen kosček apna,' sem dejal, da bi jo pomiril. A že me je ošinila s tako pretečim pogledom, da sem urno skočil iz postelje in površno oblečen odhitel kar na slepo srečo gori.

Hitro po stopnicah v drugo nadstropje sem razmišljal o položaju in spoznal v svojo nesrečo, da moje poslanstvo ni nič kaj prijetno. Že od mladih nog sem bil prizanesljivo naklonjen ljudem, ki se hočejo zabavati, a koncem koncev je padel moji ženi na glavo res samo neznamen kosček apna.

Prihiti sem gori in pozvonil. Vesel mladenič v harlekin-ski čepici s cofkom na glavi mi je prišel odpret. V roki je držal do polovice napolnjen kazarac, iz katerega je dišalo po kharacu.

'Prihajam od spodaj,' sem začel v zadregi.

'Po kaj pa?' je vprašal mladenič in izpil v duška žganje s sodo.

'Stanujem pod vami,' sem mu pojasnjeval nagibe svoje nočne poti. 'In ne morem zaspati.'

'Ali ste poskusili šteti do tristo?' je vprašal mladenič in na obrazu se mu je poznalo, da se mu smilim.

'Da, poskusil sem, štel sem celo daleč preko tristo. Toda zaman, nič ni pomagalo. Veste jaz sicer nerad kratkim komu veselo, toda vsaka stvar ima svoje meje. V našem stanovanju so padali na tla že koščki ometa. Odkrito rečeno, čudim se, da niste napravili že luknje v stropu.'

'Veste, nas je to tudi presenetilo,' je dejal mladenič prijazno. 'Theodor je bil namreč tisti, ki je to počel.'

'Theodor?' 'Da, hotel se je prepričati, ali je mogoče skočiti čez mizo, če se drži človek z desnico za levo nogo.'

'No, in...?' 'Ne gre,' me je pončil mladenič smeje.

Tudi jaz sem se zasmejal. Lokavo mi je pomežiknil, potem sva pa oba počila v smeh. Potem me je povabil, naj stopim k njim.

Povabila nisem odklonil. V družbi vesele mladine teče čas neverjetno hitro. Popil sem nekaj kozarcev whiskyja s sodo, vmes pa še nekaj konjakov. Potem sem se pa vrnil v svoje stanovanje, kjer sem skušal nepazeno smukniti v posteljo.

'Ali hočeš leči v taki maskaradni, nedostojni čepici?' se je začul osoren glas moje žene. Sedela je vzravnan na postelji in me grozeče gledala.

'Kakšno čepico pa misliš, dušica?' sem vprašal nedolžno.

'Tisto, ki jo imaš na glavi, šema neumna,' je zirotnela Hilda in me nezaupljivo premerila z očmi.

'Pa, menda vendar nisi veseljačil tam gori,' — njene nozdri so radovedno vdiha-vale zrak, poln hlapov whiskyja in konjaka. 'Pa mi vendar nisi tam gori pil alkohola?'

'Dušica draga,' samo dve whisky, sem zajeceljal zbegano, 'to se pravi — reči hočem — dve sedla whisky.'

To je bilo pa že preveč. Ne morete si misliti nič strašnejšega od ženske, prebujene po-

noči po koščkih padajočega ometa, ki mora poleg tega še poslušati, kako njen mož s harlekin-sko čepico na glavi brblja in izgovarja neartikulirane zvoke.

Njen glas je dosegel tedaj nesluteno višino in moč. Jela je kričati: 'Proč! Čemu sem sploh o-

250,000 kač je že dalo strup

Brazilski zavod za izdelovanje seruma proti kačjemu piku je 'obdelal' že 250.000 strupenih kač. Zavod stoji na griču pri Sao Paulo, glavnem mestu brazilske države Rio de Sul. Vodi ga zdravnik dr. V. Brazil. V zavodu pošiljajo brazilske farmarje strupene kače in omogočajo pridobiti veliko množino kačjega strupa, iz katerega izdelujejo zdravilni serum.

Lov na strupene kače ni tako težak, kakor bi utegnil kdo misliti. Zado-tuje navadna palica in na koncu košček močnega žica. Z žico ujamemo kačo tako, da ji visita glava in rep navzdol. V tej legi je kača brez moči. Drugi pripomoček je nekakšen laso, ki se dobi v zavodu brezplačno. To je biču podobno orodje, samo da je jermenček potegujen skozi palico in da tvori zanko. Lovec pusti, da leze kača skozi zanko, potem jo pa krepko zadrzne tik za njeno glavo. Kačo z zanko vred položi v skatlico, ki jo tudi dobi v zavodu brezplačno, potem jo pa odpošlje po pošti.

Za vsako strupeno kačo se dobi doza zdravilnega seruma. Za šest kač se dobi še brigalka, potrebna za vbrizganje zdravilnega seruma. Zavod je v stalnih stikih s tisočimi farmarji. Vsako leto dobi okrog 10.000 strupenih kač. Nдавно je proslavil zavod svoj jubilej, ko je vzel strup že 250 tisoč kač. Od teh je polovica klopotač, ki je njihov strup petkrat močnejši od strupa drugih kač. Če pride pošiljka kač v zavod dr. Brazila, ji najprej odvzamejo strup. Pri tem morajo biti zelo opretni, da kača iz strahu ali pa v jezi ne zasadi kam zob in izpusti strup. Kači nastavijo kemično čisto skodelico z visokim robom, kamor se takoj zagrizi. Tekočina izpuščena iz strupenih zob je brezbarvna, včasih pa mlečno bela in rumenkasta. S pritiskom na strupeno žlezo se še poveča izločanje strupa.

Potem izpuste kačo na vrt, kjer se jih plazijo že na tisoče, razdeljenih po vrsti in velikosti. Več tednov ne dobe kače nobene hrane. To ni mučenje, kajti kače žive lahko brez hrane več mesecev, ne da bi pri tem kaj trpele. Vsake tri tedne jim odvzamejo strup, ki se vs čas zopet nabere. Strup morajo takoj predelati. Najprej ga posuše v posebni sušilnici. Pri tem nastanejo drobni kristalki, ki jih lahko znova raztope v slabi raztopini kuhinjske soli. To tekočino vbrizga-jo pod kožo konjem ali mežgom najprej v zelo neznahtnih množinah. Pri tako opreznem cepljenju se ne more živati zgoditi nič hudega. Polagoma, vsake tri ali štiri dni se doza poveča. Končno po enem letu pa prenese živati več stokrat večje količine nego je običajna smrtna doza kačjega strupa.

Kri teh živali tvori zaščitno cepivo proti kačjemu piku, tako zvani krvni serum. Po ne-

možena, ko me pa more, mene ubogo ženo, ubiti kom padajočega stropa, ne da bi se zavzel zame in me zaščitil? In pa: ali si more človek misliti, da ne morem pustiti svojega moža niti pet minut samega brez nadzorstva, če nočem, da se mi vrne domov natreskan!'

Bila je baš v najlepšem razmahu zgovornosti in pripravljala se je k tehtnejšim dokazom ogorčenja, ko je zapel v predsobi zvocec. Odgovor sem. Na pragu je stal veseli mladenič iz stanovanja nad nami, toda zdelo se je, da je zdaj iz njenega imena.

'Kaj se ne morete zabavati tu malo tiše?' je zagodrnjal osorno. 'Pri nas tam gori se ne bliš nobena beseda...'

NEPRISTN ESTARINE.

Človek bi bil skoraj rad zraven, da bi videl, kako so se smejali prevejani arabski trgovci nad šalo, ki so jo zagodli pred kakšnimi sto leti raziskovalcem piramid. V okolici Teb so v kraljeve grobnice vthotapili narčne kitajske steklenice. Arheologi so te steklenice našli, spoznali, da izvirajo iz Kitajske in že so si napravili svoje mnenje. V grobnicah, ki so jih preiskali, ni bilo od 14. stoletja pred našim štetjem po njihovem mnenju nobenega človeka, torej je morala tedaj obstajati živahna trgovinska zveza med Egiptom in Kitajsko. Ze to je bilo zanimivo, Poleg tega se je izkazalo, da se ni kitajska pisava v vsem tem dolgem času nič spremenila, kar je bil nov dokaz za konservativnost kitajske kulture.

Ko so sleparski Arabci videli, kako dobro se je obnesel njihov trik, so lovecem za stari-nami prodali celo skladišnice kitajskih steklenic in vse so po njihovih zagotovilih izvirale iz kraljevskih grobov. Šele leta 1915 je znanost potem ugotovila, kakšno sleparstvo je bilo vse to. Najprej je odkrila, da kaže slog kitajske pisave na 2. stol. po našem štetju, potem so ugotovili da izvirajo verzi na steklenicah od pesnikov, ki so jih dobro poznali in ki so živeli še pozneje. Tako so počasi doznali vso resnico.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

ne ugotovil, da se reši tako vsako leto okrog 50.000 človeških življenj.

EDINA SLOVENSKA POGREBNIKA V NEW YORKU IN OKOLICI PETER JAREMA MME. JULIJA JAREMA Pogreb \$110. in VEČ

Važno za potovanje SLOVENC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 West 18th Street New York, N. Y.

NAJSTAREJŠI KONDOR V UJETNIŠTVU. Moskovski živalski vrt ima njo stredo. Trikrat v letu ga kondorja, ki je v ujetništvu že od leta 1892, torej že 46 let. Že ko so ga ujeli, je bilo težko uganiti njegovo starost. Jasno je pa bilo, da je že precej star. V dolgih letih življenja v živalskem vrtu se je povsem prilagodil razmeram in čudno je, da se je skoraj odvaldil letati. Navadno se dvigne samo nekaj metrov visoko in sede na bliž

Karl MAY IZ BAGDADA V ŠTAMBUL SATAN IN IŠKARIOT WINNETOV ZUTI PO DEŽELI SKIPETARJEV V GORAH BALKANA Slovenic Publishing Company 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOREČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE, KI SMO JIH PREJELI iz LJUBLJANE Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor... SEŠT NARODNIH PESMI za moški zbor... Zorko Prelovec—15 SAMOSPEVOV za glas s klavirjem... SEŠT PESMI ZA GLAS IN KLAVIR... ALBUM SLOVENSkih NARODNIH PESMI za glas in klavir... Franc Venturini—SEŠT MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV... Ferdo Juvanec—IZ MLADIH LET, moški zbor... Peter Jereb—OSEM ZBOROV (moški in mešani)... NOTE ZA KLAVIR ALI HARMONIKO 1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA... 2. PO JEZERU KOLO... 3. BARČICA MLADI KAPETANE... 4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA... 5. TAM NA VETNI GREDI MARIBOR WALTZ... IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene: Ameriška slovenska lira, (Holme) 50... Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) 75... Trije mešani zbori (Glasbeni Matice) 50... V popevnični noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) 50... Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 60... Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 50... Naši himni, dvoglasno 50... Gorski odmevi, (Lainharz), II. zvezek, moški zbori 50... ZA TAMBURICE: Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor (Bajuk) 75... Bom žel na glasinec, (Bajuk), podguri 50... ZA CITRE: Poduk za citre, — 4 svzki — (Kotelniki) 2... ZA KLAVIR: Buri priča, — Koravnica — 30... Josip Pavčić: NAROD POJE (za mlade pianiste) 84 slovenskih narodnih pesmi za klavir in z besedilom 57.50... Naročilo pošljite na: "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

66

Dolgo negovanega dvoma ni bilo mogoče takoj premagati. Saj ga je gojil in netil vsa leta, da bi s tem zatri vedno bolj grizeče kopnenje po svojem otroku. Toda zadnje Egonovo pismo je zelo stresalo njegov dvom. Njegova hči da je njema podobna, da ima vse Strasserjeve poteze? Ko bi jo mogel videti saj samo enkrat, predno more napraviti kak sklep! In zopet prebere pismo obstane tukaj ali tam pri kaki vrsti, ki ga je silovito trgala pri srcu. Dagmar koprnji po njem, ga še vedno ljubi, četudi se za njo ni več zmenil, ji ni nikdar več rekel prijazne besede. Ako je bila njegova meso in kri, tedaj zaradi nje tega ni zaslužil. Ali je še zanj mogoča velika sreča, da vidi v njej svojo hčer, svojega otroka, ne da bi se o tem kaj dvomil? Samo nebo je govorilo v njegov prilog, ako ji je dalo v resnici njegove poteze.

Zatopljen v globoke misli, še vedno sedi, ko zazvoni telefon. Vzame slušalko in vpraša, kdo želi z njim govoriti. Bil je Werner Falkner, ki ga vpraša, ako bi mogel z njim govoriti o neki trgovski zadevi. Rudolf Strasser pa se za to za trenutek čuti nesposobnega.

"Pridite še eno uro, dragi Werner, kajti ravno sedaj imam urediti neko zasebno zadevo," mu odgovori.

Razburjenost mora še najprej potolažiti, odkar je bral Egonovo pismo. Leto za letom si je prizadeval proti Dagmar in proti svoji okolici molčati o svoji notranjosti. Toda vedno se mu ni posrečilo zadušiti glas, ki ga je hotel prositi za njo, toda bojeval se je proti njemu kot proti svojemu najhujšemu sovražniku. In samo nekaj mu je postalo jasno — da bo prišlo zopet enkrat do svidenja med njim in njo, da pa tega svidenja ne bo mogel prenesti.

Kaj se je to uro gojilo v njegovi duši, je bil zopet boj med njegovimi občutki, toda sedaj ljubezen do njegovega otroka ni hotela biti premagana od njegovih dvomov. Vedno ga miče Egonovo zagotovilo, da mu je Dagmar podobna. Nemirno hodi po sobi in ne opazi, kako naglo je potekel čas. Misli na Egonovo zdravstveno stanje in na to, da Egon noče, da bi Dagmar še ostala pri njegovi ženi in hčeri. Mučen nemir se ga poloti. Kaj je hotel Egon s tem reči? Ali je markiza izvajala neugoden vpliv na Dagmar? Ali pa ni bila dobra ž njo? Poloti se ga skrivna skrb, ako je bila njegova hči vsa ta leta dobro preskrbljena v Egonovi hiši. Toda — v svoje pomirjenje si pravi, da jo je imel Egon zelo rad in da je bila pod njegovim varstvom obvarovana vsega zlega. Toda — Egon je bil bolan, čuti, da se mu bliža konec.

Rudolf Strasser se prime za srce. Da, da, postarala sta se; tudi Egon je bil sedaj že proti koncu petdesetih. Sam pa — naglih korakov je šel proti sedemdesetim in njegovo srce ni bilo več zdravo.

Pri tem razmišljanju ga naenkrat prime tako veliko hrepenenje po Dagmar, da ga skoro odreši vseh dvomov in mu kriči: čegaver otrok je — ljubim jo, kot more le oče ljubiti svojega otroka! In ta trenutek bi jo rad imel pred seboj in bi jo pritisnil na svoje srce.

Toda nato zopet zakriči: Gotovost! Kdo mi bo dal gotovost!

Boj v njegovem srcu še ni bil končan, ko vstopi Werner Falkner.

"Ali imate sedaj čas, gospod Strasser, poslušati moje predloge?"

S odsotnim pogledom se Rudolf Strasser obrne k Wernerju, ker je popolnoma pozabil, da ga je naročil k sebi. Zgane se in malo jasnejše pogleda v Wernerjev obraz, iz katerega njegove jasne, modre oči tako odkrito in čudovito gledajo.

"Danes sem nekoliko raztresen, Werner, in ne vem, ako bi mogel zbrati svoje misli za važne trgovske stvari. Toda sedite in pričnite s svojim predavanjem; skušal bom vam slediti."

Werner starega gospoda nekoliko skrbno pogleda. Ve, da mu srce mnogo nagaja.

"Nič kaj dobro ne izgledate, gospod Strasser. Ali ne bi zadevo preložila do jutri?"

"Ne, ne, morabit je dobro, da me odvrnete od mojih misli. Od svojega bratrance sem prejel zelo razburljivo poročilo o svoji hčeri."

Proti volji pridejo te besede staremu gospodu skozi ustnice in opazi, da se je Werner prestrašil in prebledel.

Werner se je v resnici prestrašil, prvič zato, ker je Rudolf Strasser naenkrat pričel govoriti o svoji hčeri, kar se vsa dolga leta ni zgodilo, in drugič, ker ga je v njegovem srcu trgalo kot strah za Dagmar.

"Vaši gospodični hčeri se vendar ni pripetila kakva nesreča?" vpraša.

Rudolf Strasser zamišljeno pogleda Wernerja. Zakaj je bil mladi mož tako potut? Ali bi bilo prizadeto njegovo srce, ako bi zadela Dagmar kakva nesreča?

"Tako potrti ste, Werner — torej moje hčere še niste popolnoma pozabili?" vpraša nenavadno zamišljen.

Na Wernerjevo čelo stopi nenadna rdečica. Toda pravi: "Ne, gospod Strasser, prav gotovo je nisem pozabil, nikdo od nas, četudi se nisimo upali o njej govoriti iz bojazni, da bi vas mogli mogoče žaliti. Zelo sem presenečen, da danes govorite o svoji gospodični hčeri — ker to se vsa leta ni zgodilo."

Rudolf Strasser ni hotel priznati, da so mu besede o njegovi hčeri po sili vše. Še vedno zamišljeno gleda Wernerja. Na njem je bilo videti, da je bil začuden, da je Rudolf Strasser naenkrat govoril o svoji hčeri. Kolikor je Werner govoril o Dagmar s svojimi stariši in gospo Brigito, in kadarkoli so se njegove misli pečale z njo, ni nikdar mislil, da bo kdaj njen oče govoril o njej. Zato so se vsi v njegovi navzočnosti skrbno ogibali vsakega pogovora o Dagmar in ker so se ravno temu morali izogibati, so njihove misli poletele k njej. In posebno Werner se je v mislih mnogo pečal z njo. Ako so se mu dekleta prilizovale in so ga več ali manj lepo pogledovale — bil je fant, po katerem so se mlada dekleta poželjivo obračala — tedaj je vedno primerjal njihove oči z drugimi očmi — z očmi lepe gospe Strasserjeve, ki je prvič razvalovila njegovo mlado srce. In potem si je rekel: Iste oči ima Dag-

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

VSE PARNIKE

in LINIJE ki so važne za Slovence za stopa:

SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

Ali greste preživet Božič v Slovenijo?

Potovanje na QUEEN MARY ali na glasoviti AQUITANIA ali na ultra-modernih motornih ladjah

BRITANNIC GEORGIO

bo kronani stik za najlepši Božič, ki ste ga kdaj imeli

Osebnno vođen Božični Izlet QUEEN MARY 2. decembra

Vprašajte za našo BREZPLAČNO knjižico, kako "Dobiti svoje rodbino iz Evrope."

Za navodila in pogoje se obrnite na SLOVENIC PUBL. CO. 216 W. 18th St., New York

CUNARD WHITE STAR

RAZBOJNIK KODER PRIJET

Orožniška četa v Mariboru je prejela obvestilo, da se je orožnikom v Čatežu na Dolenjskem posrečilo prijeti zloglasnega roparskega napadalca Josipa Kodra. Vest o tem je seveda vzbudila pri vsem obmejnem prebivalstvu in na ozemlju, ki ga je Koder strahoval, splošno zadovoljstvo, saj so se tako iznebili enega najnevarnejših razbojnikov.

Kodra so prepeljali v Maribor, kjer ga bodo tamošnji orožniki zasliskali in soočili s Pintaričem, ki zanika razna očitanja mu razbojstva in tudi uboj na Dravskem polju, katerega hoče naprtiti Kodru.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 8. oktobra: Ile de France v Havre, Roma v Genova, Volendam v Boulogne
- 11. oktobra: Statendam v Boulogne
- 12. oktobra: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 13. oktobra: Bremen v Bremen
- 15. oktobra: Vulcania v Trst
- 18. oktobra: Nieuw Amsterdam v Boulogne
- 19. oktobra: Queen Mary v Cherbourg
- 20. oktobra: Europa v Bremen
- 22. oktobra: Champlain v Havre, Conte di Savoia v Genova
- 26. oktobra: Aquitania v Cherbourg
- 28. oktobra: Ile de France v Havre
- 29. oktobra: Bremen v Bremen, Rex v Genova, Veendam v Boulogne

zavoljo njihovega četa pravljivi vesti seveda tnpelo. Razen tega prihaja v teh zamorskih kinematografih pogostoma do strasnih preprirov med gledalci ki se zavzemajo za to ali ono stvar na platnu.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno paravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffit, Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevil, Cicero, J. Fabian (Chicago, O'cevo in Illinois), Joliet, Jennie Bambich, La Salle, J. Spelich, Mascoutah, Frank Augustin, North Chicago in Waukegan, Mrs. Warick
- MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouše, J. L. Zupančič, Ely, Jos. J. Peshel, Eveleth, Louis Gouše, Gilbert, Louis Vessel, Hibbing, John Porie, Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA: Roundup, M. M. Pautan, Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet, Gowanda, Karl Stralsh, Little Falls, Frank Muclo

- OHIO: Barberton, Frank Treha, Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Stupnik, Girard, Anton Nagode, Lorain, Louis Balant, John Kumšo, Youngstown, Anton Kikelj
 - OREGON: Oregon City, J. Koblar
 - PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar, Broughton, Anton Ipavec, Conemaugh, J. Brezovec, Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik, Export, Louis Zupančič, Farrell, Jerry Okern, Forest City, Math Kamlin, Fr. Blodnar
 - GREENSBURG, Frank Novak, Homer City, Fr. Ferencak, Johnstown, John Polanta, Krays, Ant. Taušelj, Luzerne, Frank Baloch, Midway, Jos. Zast, Pittsburgh in okolica, Philip Progar, Steulton, A. Hren, Turtle Creek, Fr. Schifrer, West Newton, Joseph Jovan
 - WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Skok, Sheboygan, Joseph Kakeč
 - WYOMING: Rock Springs, Louis Tascher, Diamondville, Joe Rolka
- Vsak zastopnik izda potrdilo za svoje, katero je prejel. Zastopnike teplo priporočamo.
- UPRAVA "GLAS NARODA"

RAZNE VESTI

ČARAL JE ZA SVOJO DRŽAVO.

Francosko ministrtvo za kolonije hrani neko listino, ki se smejo priobčiti iz nje še zdaj po 75 letih, samo izvlečki. V tej listini je poglavje doslej neznane afriške zgodovine — in sicer pridobitev dela Afrike po čarovnjajah. Nekdo je znal z čarovnjajah, ki se jih je naučil po evropskih in ameriških cirkusih, povsem omrežiti domačine.

Seveda se ni ta čarovnik z imenom J. R. Houdin sam domislil tega, marveč neki francoski polkovnik, ki je imel v Alžiru veliko neprilik z domačini, pa je v Parizu videl na odru Houdina. Polkovnik je bil v Afriki videl, kako že navaden "copernik" vpliva na domačine.

Kakšne uspehe bi imel šele take človek, kakršen je bil Houdin! Prišel je v stik z Houdinom, mu zastavil jasno ponudbo in ga nastavil za v Afriko. Zdal se je začela za Houdina povsem nova oblika "predstave." Houdina so kot častnika prepeljali v Severno Afriko. Povabili so več poglavarjev na predstavo in poklicali so tudi afriške čarovnike. Primerili so se zanimivi prizori. Afriški čarovniki so tekmovali s Houdinom, pa so se morali kmalu, penec se od jeze, umakniti Evropcu. Houdin je ostal miren in je polagoma vse afriške poglavarje prepričal o svojih velikih umetnijah.

Kot čarovnik je romal skozi puščavo. Kot čarovnik si je pridobil sloves, da je z duhovi onega sveta v zvezi. Tako je bil slaven, da je mogel z nekaj čarovnjajah vplivati na sleher. Nega poglavarja in ga pridobiti, da se je podvrjel Francozom. Na ta način je Houdin neizmerno koristil Franciji.

NAJSTAREJŠE LJUBAVNO PISMO.

Najstarejše ljubavno pismo je v Londonu v Britskem muzeju. To "pismo" vsebuje zelo zanimivo ponudbo, in sicer se nekdo poteguje za egiptovsko princeso pred 3500 leti, in je pismo urezano v opeko. Če je potem ženinu ta opeka priletela v glavo, pa ni več moči dognati.

TUDI PREPOVED.

V Britski Bečnanski deželi so pravkar izdali odlok, ki domačinom zapoveduje, da morajo, preden stopijo v kino, oddati svoje sulice, loke, puščice in bodala v garderobi. Odlok utemeljujejo s tem, da zamoreci ki poznajo kinematografe šele kratek čas, ne razumejo, da obstoji razlika med resničnim življenjem in življenjem na platnu. Ko se je na platnu prikazal kakšen "lopov" so se dali večkrat zavesti do tega, da so nanj streljali. Bili so sicer vedno začuden, da je film še dalje tekkel, toda platno je

Iz slovenskih naselbin

HIŠA JE GOTOVA.

V Conneaut, Ohio, je pred enim letom slovenska vdova Mrs. Jennie Ljubi, stara 44 let in mati šestih otrok začela graditi na svojo roko lastno hišo, kamor bi preselila svojo družino. Hiša je sedaj gotova in te dni se priseli Mrs. Ljubi v svojo lastno hišo, ki je delo njenih rok. Dasi Jennie nima sploh nobene skušnje v gradnji, pa se ji je posrečilo spraviti skupaj precej udobno hišo. Sama je merila, tesala, sekala in zabijala žebelje kot izurjen mehanik. Naredila je tudi hlev, kjer je sedaj njena kravica, zajci, kokoši in par pujskov. Delala je skoro noč in dan, v dežju ali najhujši vročini. Delo ji je šlo od rok kot mlademu fantu. In predno bo zapadel sneg, bo Jennie in njenih šest otrok pod lastno streho. Vse mesto se čudi vztrajni ženski, ki je z močno voljo izvršila skoro nemogoče delo.

MILWAUŠKE NOVICE.

Deseta redna konvencija JSPZS je trajala pet dni in zaključena je bila 28. septembra. Izvoljenih je bilo devet novih odbornikov in vprašanje glasila je ostalo nerešeno. Sprejet je bil sklep, da mora lastnik sedanega glasila, Jugoslav. Obzora, sprejeti stare pogoje, če jih pa ne sprejme, tedaj glasilu odpade in članom bodo pošiljali iz gl. urada vse uradne stvari mimiografiране po pošti.

Pred nekaj dnevi je sedem Slovencev in Hrčevcev prejelo državljanske liste.

Poroke: Charles Gross in Dorothy Brodnik, William Pregrad in Grace Buza.

NE POJDE V ARMADO V STARI KRAJ.

V La Salle, Ill., je "The Daily Post-Tribune" prinesla zadnje dni vest, da je Anton Deržič, prejel pozdrav iz Jugoslavije, naj se vrne v vojaško službo, in sicer v mornarico. Deržič, ki je zdaj ameriški državljan, je zagnal pozivnico na smetišče. Deržič je bil med svetovno vojno avstrijski pomorščak in bojna ladja, na kateri je služil, je bila torpedirana po Italijanih; 400 mož je izgubilo življenje, toda on se je rešil in po vojni je odšel v Ameriko.

NESREČA ČIKAŠKEGA ROJAKA.

Pre dnevak dnevi se je pri delu ponesrečil Martin Blaj. V Berwynu je padel s strehe in se je močno poškodoval. Odpeljali so ga v bolnišnico.

MRS. ZUPAN'N APOTU OKREVANJA.

Mrs. Zupan, soproga urednika "Glasila KSKJ," ki se je podala na Mayo kliniko v Rochester, Minn., je dne 20. sept. v tamošnjih St. Mary's bolnišnici srečno prestala prvo operacijo na vratu in se sedaj nahaja pod zdravniško oskrbo v hotelu Brown, Rochester, Minn. Čez par tednov se bo mogla podvreči še eni težji operaciji, katero upamo, da bo tudi uspešno prestala. Domov se jo pričakuje enkrat začetkom novembra.

ZA JESENSKO IN ZIMSKO SEZONO IGRE

- Edda, drama v 4. dej. 60
- Marta, Semelj v Richmondu, 4. dejanja 30
- Prepeluh, narodna pravljica v 6. dejanjih 45
- Tončkovo sjanje na Miklavjev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60
- R. U. K. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čajek), ves. 45
- Revizor, 5. dejanj, trica vesana 75
- Vrtince, drama v 3. dejanjih 45
- Za križ in svečedo, agronaš v 5. dejanjih 35
- Ljudski oder:
- 5. sv. Po 12 letih, 4. dejanja 60
- 11. sv. Zapravljevec 60
- 12. sv. Skopuh 60
- Zbirka ljudskih izgovorov:
- 3. snopč. Misa pod senjajo, Sv. Neža, Sanje 60
- 13. snopč. Vestanka, Smrt Marije Device, Marijin otrok 30
- 14. snopč. Sv. Boštjan, Junakna deklica, Materin blagoslov 30
- 15. snopč. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža 30
- 20. snopč. Sv. Just; Ljubosen Marijinoga otroka 30

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18 ST., NEW YORK